

1. Byl jste již odmalička vychováván v katolickém duchu?

Ano, ano, za to vděčím hlavně svým rodičům, ale i rodičům z máminy strany, kteří mě skutečně k té víře vedli odmalička. A nejenom v tom přesvědčení ale i k tomu praktikování, to znamená nejen nedělní mše svatá, ale pokud možno i přes týden.

2. Byl jste tedy vždy rozhodnut k tomu být knězem? Co vás k tomuto rozhodnutí vedlo?

Více motivací. První – už jako kluk jsem si hrál na kněze, ale pak, když jsem byl na střední škole, tak mnoho ze spoluministrantů odešlo na vysokou školu pro kněží, do semináře, no a to byl jeden takový důležitý moment, že jako ministrant bych si takovouto cestu mohl zvolit. Viděl jsem tam ale ještě jednu důležitou věc - kněz, který působil na naší farnosti, byl velice obětavý, co se týkalo svátosti smíření a zpovědi. Každé ráno o půl šesté seděl u zpovědi, asi 25 let. A viděl jsem, jak moc lidé tu svátost smíření ve svém životě potřebují a kolik dobra jim to může přinést. No a třetí motivace, to už jak jsem dozrával na střední škole tak bylo sloužit lidem v ohledu duchovním kdekoliv, kdykoliv a jakkoliv, tato motivace mi zůstala a dodnes se to snažím praktikovat, co to jen jde.

3. Máte nebo měl jste někdy strach ze smrti?

Ze smrti ne, z umírání ano. To jsou dvě odlišné věci. Když už to člověk má za sebou, už to má za sebou, ale pamatuji si, jak jsem to řešil s hospodskou, když jsem působil jako kaplan a ona mi říkala, že se smrti bojím. Já jí na to říkal, že smrti jako takové se nebojím, ale vždy se modlím za to, abych dokázal snést umírání. Proto se denně modlím za dobrou smrt. Jestli se toho budu bát nebo ne, nic to nezmění na faktu, že zemřít musí každý, takže se spíše bojím toho procesu odcházení. Mě osobně se nejvíc líbí, když někdo dostane od Boha takovou milost, že večer usne a ráno se nevzbudí. To je nejkrásnější. Ale vím, že se to stalo lidem, kteří se skutečně denně za tu dobrou smrt modlili, úplně jednoduše, jen za dobrou smrt a nic víc.

4. Když jste byl malý, bál jste se chodit po hřbitově?

Ne, absolutně ne, hřbitov je pro mě jen další místo na zemi. Na hřbitov jsme chodili pravidelně, nejen o všech svatých. Byli jsme vedeni tak, že hřbitov je součást života, bylo to pro mne místo jako každé jiné.

5. Přemýšlel jste někdy nad tím, jaké by to bylo, kdybyste měl ženu a děti?

Já to trochu otočím. Přemýšlel jsem nad tím, když jsem se zamiloval, protože tomu se člověk neubrání. Samozřejmě, že jsem měl několik prvních lásek, ale vždycky, když jsem se zamiloval, tak jsem se ptal, pane Bože k čemu mne voláš? K povolání kněze, řeholníka, misionáře, anebo do manželského života? A já jsem nikdy neměl pochybnosti, že do toho kněžského. Já jsem si ten manželský život ani nikdy nijak nepředstavoval, neidealizoval, jenom jsem byl trochu zmaten, protože ta zkušenost zamilovanosti, to je taková ta serotoninová a to člověka vyvede trochu z míry, ale měl jsem to štěstí, že to vždycky dopadlo dobře. Já obdivuji ženy a muže v manželství, ale pro mě manželství asi nějak nebylo, nikdy jsem po něm netoužil. Viděl jsem, že je v něm člověk hrozně omezen – pro tu svou rodinu. Tímto způsobem já jsem neskutečně svobodný a můžu pomáhat mnoha mužům, ženám, babičkám, dětem. To pole působnosti je mnohem větší. I když o rodině mnoho vím, ze zkušenosti těch, co jsem nějak tak duchovně vedl, obdivoval jsem je a obdivuji. Je to těžké v dnešní době žít v dobrém a hlavně křesťanském manželství, ale je to možné. Za zkušenost zamilovanosti jsem byl vždycky rád. Ta první je teda nejhorší, to totiž člověk neví, do čeho leze. Ono se stane, že se člověk zakouká i teď, ale už je to jiné, už to zpracuji během několika dnů a život jde dál. Člověk se tomu prostě nevyhne, někdo mu bude vždycky nějakým způsobem sympatický. Když má člověk užší duchovní vztah s bohem, tak mu tento vztah nahrazuje ten vztah psychologické a sociologické intimity s tím druhým pohlavím.

6. Co považujete za Vaši nejdůležitější životní zkušenost?

Odpouštění, když mi bylo ukřivděno. Každému v životě se stane, že mu někdo něčím ukřivdí a že se ho to hrozně dotkne, taky se mi to stalo několikrát, ale měl jsem to štěstí, že mi starší ukázali cestu jak z toho ven. Místo toho, aby se člověk chtěl mstít a stále se hněval, tak nejlepší cesta v takové věci je začít se modlit za to chtít odpustit, to je první krok, protože vůle je oslabená a mstít se chce. Pak se modlit aby člověk odpustil a pak odpustit, a to je neuvěřitelné, jaký klid pak člověk najde v duši, ale je to proces, který může trvat několik měsíců i let. Je to však jediný způsob, jak přetrhnout ten začarovaný kruh nenávisti, nelásky, hněvu a pomstychtivosti.

7. Slyšela jsem, že hodně cestujete, je to tak?

Už ne, kvůli nemoci nemohu. Ale ano, byl jsem tři a půl roku v Irsku a devět let na Papui Nové Guinei. V Irsku jsem se učil anglicky a dokončil jsem teologii a antropologii, v Dublinu.

8. Jak byste srovnal farnosti tady a na Papui Nové Guinei?

Srovnávání souvisí úzce s rozlišnou kulturou. Evropská kultura staví na tom, že rodina je nejdůležitější a všechno se kolem toho motá, jednoduše ta Evropa je křesťanstvím chtě nechtě silně ovlivněna. Papua Nová Guinea je typicky společnost kmenová, kde pokrevní příbuzenství rozhoduje o všem, to znamená, když já vám něco ukradnu pro můj kmen, to je morálně dobré, protože já tím můj kmen podporuji. Můj kmen je tedy základ všeho a všechny ostatní kmény jsou nepřátelé. Ono to má některé výhody, že jsou společenštější, ale má to tu nevýhodu, že cizince berou jako příležitost obohatit sebe a svůj kmen bez toho, že by museli něco vracet zpátky. Když jsem tam byl v horách, tak se mezi námi misionáři říkalo „když ti budou něco dávat, třeba malé prase, tak pamatuj na to, že to prase bude mít strašně dlouhatánský ocas“. Tam není dar, tam je investice. Konkrétní případ: domorodé ženy vyrábějí tašky. Dával jsem duchovní obnovu holkám na střední škole a po té obnově mi darovaly tašku. Ta holka ještě říkala, jak se jí obnova líbila a že jestli bych jí nedal adresu, aby mi mohla napsat. Byl jsem naivní, no a za několik měsíců přišla holka i s otcem, že mají osm dětí, musí platit školné a jestli bych jim nepůjčil. Říkají půjčit, ale znamená to dát. Byla to vlastně investice, kterou bude chtít zpátky. A to jsem pochopil. Vše tam funguje na tomhle principu. Každý má nějaký dluh vůči každému.

9. Jaká je vaše nejoblíbenější stránka na internetu?

Nejoblíbenější nemám. Chci být stále informován, takže na internetu si čtu čtyři: lidové noviny, aktuálně.cz, sme.sk a pravda.sk. Zdají se mi být takové nejvyváženější, protože se mi nelíbí bulvár, který se zde nevyskytuje. Z těch křesťanských, těch je moc, ale asi nejpoužívanější je motlitba breviáře, www.ebreviar.cz, to je vlastně motlitba církve, kterou se kněz modlí každý den, liturgie hodin se to jinak jmenuje. Tu používám denně pro motlitbu.

10. Setkal jste se někdy s vymítáním d'ábla – exorcismem?

Ne, ale byl jsem dvakrát na exerciciích u otce Eliase Velly, který je oficiálním exorcistou v církvi, ale sám jsem se neúčastnil takového aktu. Otec Elias napsal také knihu – O satanovi, kde mluví o takovýchto věcech. Je zajímavostí, že on byl jako kněz ten, který nevěřil, že d'ábel existuje a teď s ním celý život zápasí. Tenhle padlý duch rozhodně existuje, o tom nemám žádných pochyb, ale věřím, že nad námi nemá žádnou moc, pokud jsme spojeni s Kristem a jeho milostí.

11. Co si myslíte o dnešní společnosti a mentalitě lidí?

Já si myslím, že lidé se v historii skoro vůbec nezměnili, mění se okolnosti, vlivy a způsob života, ale v podstatě člověk zůstal člověkem v tom, že je hříšný. Mění se jen formy hříšnosti. Samozřejmě, dnešní společnost je silně individualistická. Dokonce vidím takovou malinkatou reflexi – anglosaský duch jazyka zdůrazňuje to JÁ, I se píše vždy velkým písmenem a slovanský duch, který když píšete formální list, tak jestli tykáte nebo vykáte tak to Ty nebo Vy se píše vždycky s velkým písmenem, alespoň ve slovenštině to tak je. To znamená, že bližní by měl mít větší úctu a to Já by mělo být jakoby na druhém místě, jakoby to tam bylo tak trochu antropologicky naznačené. A myslím si, že tím že anglosaská společnost má posledních několik set let navrch, hlavně vlivem průmyslové revoluce, tak s tím přináší i tyto věci anglosaského charakteru, které nejsou pro nás Slováky tak typické a stále si myslím, že slovanská mentalita, hlavně ta venkovní, s tím zápasí.

12. Jaký máte názor na historii církve?

Já bych souhlasil s tím, co udělal Jan Pavel II., že jsou určité události, které církvi nepomohly a za co je vhodné se omluvit. Ale zdá se mi, že ta populární kultura, média, neinformují objektivně. Mnohdy se mi zdá, že nemají věci prostudované. Proto říkám, i já jsem se naučil vyjadřovat se až po tom, co mám co nejvíce informací. To samé tedy k historii církve – jsou tam stinné stránky, to rozhodně jo a myslím, že Jan Pavel udělal dobře, když se za to omluvil, paušálně, pak už ale záleží na té druhé stránce, jak se k tomuto postaví. Takže nebudu tu církev idealizovat, ale nesmíme zapomenout, že církev je církví lidí hříšných, kteří pracují pro spásu. Problém je ale v tom, že lidé mimo církev ji odsuzují ne za to, co je, ale za to, co si myslí, že je, a to je veliký rozdíl. Věci nejsou černé nebo bílé, jsou vždycky barevné. A ono zas odsuzovat církev se mi zdá nezralé, stejně jako jenom ji chválit.

13. Jaký máte názor na církev jako instituci?

Já si myslím, že je to jedna z nejlépe organizovaných institucí na světě. Když jsem byl v PNG, samozřejmě jako jeden z velkých problémů se jevil HIV. Australská vláda darovala Novoguinejské vládě obrovské kvanta peněz a chtěli, aby se to použilo na kampaň. Co se stalo – peníze zmizely, kampaň žádná, výsledek nulový, ne-li minusový. Pak udělali to, že dali ty peníze církvi a co zjistili: církev peníze poctivě vyúčtovala, ty akce se uskutečnily, vznikla mnohem větší informovanost. Ta církev je organizovaná tak dobře, že tyto věci jednoduše fungují. Samozřejmě nepopírám, že se i tam stávají chyby, ale spíše jsou to individuální chyby lidí, než systému jako takového, ale co se instituce týče si myslím, že je to opravdu jedna z nejlépe fungujících. Tam bych viděl ten element nejenom přirozený, ale i to působení Ducha svatého, že ten duch svatý si to hlídá, i když jsou tam hříchy. Podívat se na to jen kriticky a jednostranně si myslím totiž není správné. Když přijdou živelné pohromy a církev řekne, že bude sbírka, tak je sbírka, vysbírání se já nevím kolik set tisíc až milionů a skutečně se to pošle a ve většině případů se to použije na účely, jak to má být.